

SABIEDRISKO PAKALPOJUMU REGULĒŠANAS KOMISIJA

Ūnijas ielā 45, Rīgā, LV-1039 | Tālrunis 67097200 | Fakss 67097277 | E-pasts sprk@sprk.gov.lv

Rīgā

PADOMES LĒMUMS

Rīgā

16.03.2017.

Nr.26
(prot. Nr.11, 1.p.)

Par 2008.gada 24.jūlija lēmuma Nr.247 „Par akciju sabiedrības „Latvijas Gāze” dabasgāzes apgādes tarifiem” piemērošanu

Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisija (turpmāk – Regulators), pamatojoties uz likuma „Par sabiedrisko pakalpojumu regulatoriem” 9.panta otro daļu, savas kompetences ietvaros patstāvīgi pieņem lēmumus un izdod administratīvos aktus, kas ir saistoši konkrētiem sabiedrisko pakalpojumu sniedzējiem un lietotājiem.

Regulators konstatē:

1. Atbilstoši 2016.gada 8.decembrī izsniegtajai licencei Nr.E34002 Latvijas Republikas teritorijā dabasgāzes sadali veic akciju sabiedrība „Latvijas Gāze”, vienotais reģistrācijas numurs – 40003000642, juridiskā adrese – Vagonu iela 20, Rīga, LV-1009 (turpmāk – AS „Latvijas Gāze”). AS „Latvijas Gāze” 2017.gada 10.februārī ir reģistrēta Regulatora vestajā dabasgāzes tirgotāju reģistrā un veic arī dabasgāzes tirdzniecību (dabasgāzes tirgotāja reģistrācijas numurs – DT34004).
2. Atbilstoši 2017.gada 5.janvārī izsniegtajai licencei Nr.E33002 Latvijas Republikas teritorijā dabasgāzes pārvadi veic akciju sabiedrība „Conexus Baltic Grid”, vienotais reģistrācijas numurs – 40203041605, juridiskā adrese – Aristida Briāna iela 6, Rīga, LV-1001 (turpmāk – AS „Conexus Baltic Grid”). Atbilstoši 2017.gada 5.janvārī izsniegtajai licencei Nr.E31002 AS „Conexus Baltic Grid” Latvijas Republikas teritorijā veic arī dabasgāzes uzglabāšanu.
3. Saskaņā ar *Eiropas Parlamenta un Padomes 2009.gada 13.jūlija Regulas (EK) Nr.715/2009 par nosacījumiem attiecībā uz piekļuvi dabasgāzes pārvades tīkliem un par Regulas (EK) Nr.1775/2005 atcelšanu* (turpmāk – Regula Nr.715/2009) preambulas 30.apsvērumu valstu regulatīvajām iestādēm būtu jānodrošina atbilstība šīs regulas noteikumiem un saskaņā ar to pieņemtajām pamatnostādņēm. No Regulā Nr.715/2009 ietvertā piekļuves dabasgāzes pārvades tīkliem regulējuma izriet, ka dabasgāzes apjoma uzskaitē jāizmanto enerģijas vienības – kilovatstundas (turpmāk arī – kWh).

4. Ministru kabineta 2017.gada 7.februāra noteikumi Nr.78 „Dabaszgāzes tirdzniecības un lietošanas noteikumi” (turpmāk – Noteikumi), kas stāšies spēkā 2017.gada 3.aprīlī, paredz, ka norēķiniem par patērēto dabaszgāzi un saņemtajiem sadales sistēmas pakalpojumiem ir jāizmanto dabaszgāzes apjoms, kas izteikts enerģijas vienībās.
5. Saskaņā ar Enerģētikas likuma pārejas noteikumu 46.punktu līdz brīdim, kad Regulators pieņem lēmumu par tarifu apstiprināšanu dabaszgāzes pārvadei, uzglabāšanai un sadalei un lēmumu par dabaszgāzes cenas apstiprināšanu saistītajiem lietotājiem, attiecīgie sistēmas operatori un publiskais tirgotājs dabaszgāzes apgādes pakalpojumus sniedz par tarifiem, kas noteikti AS „Latvijas Gāze”.
6. Spēkā esošie dabaszgāzes apgādes tarifi ir apstiprināti ar Regulatora 2008.gada 24.jūlija lēmumu Nr.247 „Par akciju sabiedrības „Latvijas Gāze” dabaszgāzes apgādes tarifiem” (Latvijas Vēstnesis, 2008. 114.nr., turpmāk – Lēmums).
7. AS „Latvijas Gāze” 2016.gada 22.decembra iesniegumam Nr.01-7-3/3630 pievienotajos tarifu projekta paskaidrojumos ir norādīts, ka pārrēķinu no tilpuma mērvienībām uz enerģijas vienībām pārvades sistēmā veic, dabaszgāzes apjomu kubikmetros reizinot ar 2016.gada vidējo augstāko siltumspēju, kas saskaņā ar 2016.gada informāciju vidēji ir 9058 kcal/m³, kilokalorijas/kilovatstundas pārrēķina koeficients – 0,001163 un temperatūras korekcijas koeficients (293,15 K / 273,15 K) – 1,0738, kas noteikts atbilstoši *Eiropas Komisijas 2015.gada 30.aprīļa Regulai (ES) 2015/703, ar ko izveido tīkla kodeksu par sadarbspējas un datu apmaiņas noteikumiem* (turpmāk – Regula Nr.2015/703).
8. AS „Latvijas Gāze” 2017.gada 24.februāra iesniegumā Nr.01-7-3/471 (turpmāk – Iesniegums) AS „Latvijas Gāze” pārrēķina koeficienta noteikšanai sadales sistēmā piedāvā izmantot dabaszgāzes augstākās siltumspējas datus par iepriekšējiem deviņiem gadiem, t.i., no laika, kad stājas spēkā ar Lēmumu apstiprinātie dabaszgāzes apgādes tarifi. Saskaņā ar apkopotajiem datiem minētajā laika posmā vidējā dabaszgāzes augstākā siltumspēja bija 8962 kkal/m³ jeb 10,423 kWh/nm³. Tā kā dabaszgāzes siltumspēja var nelielā amplitūdā mainīties, AS „Latvijas Gāze” ierosina tarifu pārrēķinam uz enerģijas vienībām dabaszgāzes augstāko siltumspēju noapaļot un noteikt 10,4 kWh/m³ jeb 8942 kkal/nm³.
9. Ievērojot Enerģētikas likuma pārejas noteikumu 46.punktu, ar Lēmumu apstiprinātie tarifi ir jāpiemēro arī pēc 2017.gada 3.aprīļa.
10. AS „Latvijas Gāze” pilnvarotais pārstāvis Regulatora padomes 2017.gada 16.marta sēdē izteica aicinājumu interpretēt Noteikumu 178. un 179.punktu pēc tā jēgas un mērķa, nosakot, ka ar šo lēmumu noteiktā kārtība ir jāpiemēro no 2017.gada 1.maija, jo vienīgi no minētā datuma dabaszgāzes lietotājiem ir iespēja saņemt dabaszgāzes tirdzniecības pakalpojumu no tā izvēlētajā dabaszgāzes tirgotāja. Tāpat AS „Latvijas Gāze” pilnvarotais pārstāvis norādīja, ka tehnisku iemeslu dēļ AS „Latvijas Gāze” nespēs noteikt, kāds ir komercuzskaites mēraparāta rādījums lielākajai daļai dabaszgāzes lietotāju 2017.gada 3.aprīlī. Aprīļa rēķinā būtu ļoti apgrūtināši norādīt enerģijas vienībās izteiktu dabaszgāzes patēriņa apjomu.
11. AS „Conexus Baltic Grid” pilnvarotais pārstāvis Regulatora padomes 2017.gada 16.marta sēdē izteica viedokli, ka lēmuma lemjošajā daļā būtu jāparedz, ka dabaszgāzes apgādes tarifus būtu jāizteic euro/1000 kWh, tādējādi izvairoties no skaitļa, kas sastāv no septiņiem cipariem aiz komata.

Regulators secina:

1. Ņemot vērā Enerģētikas likuma pārejas noteikumu 46.punktu, kā arī šā lēmuma

konstatējošās daļas 3. – 5.punktu, ir nepieciešams noteikt, kā AS „Conexus Baltic Grid” un AS „Latvijas Gāze” līdz jaunu dabasgāzes sadales un pārvades sistēmas pakalpojumu un uzglabāšanas pakalpojumu tarifu, kā arī dabasgāzes cenas saistītajiem lietotājiem spēkā stāšanās brīdī piemēro ar Lēmumu apstiprinātos dabasgāzes apgādes tarifus.

2. Ievērojot, ka saskaņā ar Regulā Nr.715/2009 ietverto piekļuves dabasgāzes pārvades tīkliem regulējumu dabasgāzes uzskaitē jāizmanto enerģijas vienības, ar Lēmumu apstiprinātie dabasgāzes pārvades sistēmas pakalpojuma tarifi ir jāizsaka enerģijas vienībās.

3. Ievērojot Noteikumu 120.punktu, kā arī ņemot vērā šā lēmuma konstatējošās daļas 7.punktu, ar Lēmumu apstiprinātie dabasgāzes sadales un dabasgāzes diferencētie tirdzniecības gala tarifi ir jāizsaka enerģijas vienībās.

4. Atbilstoši Regulas Nr.2015/703 13.pantā noteiktajam katrs pārvades sistēmas operators datu apmaiņai un datu publicēšanai saistībā ar Regulu Nr.715/2009 izmanto augstāko siltumspēju: kWh/m³ un standarta apstākļi apjoma noteikšanai ir 0 °C temperatūra un 1,01325 bāri (a). Augstākās siltumspējas pārveidošanas koeficients starp standarta apstākļiem pie 20 °C temperatūras līdz 0 °C temperatūrai ir 1,0738.

Ievērojot to, ka uzglabāšanas pakalpojuma tarifu dabasgāzes krātuves lietotājiem piemēros vienotais dabasgāzes pārvades un uzglabāšanas operators, arī uzglabāšanas pakalpojuma tarifu ir pamats pārrēķināt, pieņemot tos pašus standarta apstākļus, kādi ir noteikti dabasgāzes pārvades sistēmā – 0 °C temperatūra un 1,01325 bāri (a) un izmantojot pārveidošanas koeficientu 1,0738.

Attiecībā uz sadales pakalpojuma tarifiem un dabasgāzes diferencētiem tirdzniecības gala tarifiem Regulators ņem vērā Noteikumu 2.32.apakšpunktu, kas noteic, ka standarta apstākļos dabasgāzes spiediens ir 101,325 kPa (1,01325 bāri) un temperatūra 20 °C.

Ievērojot Regulā Nr.2015/703 un Noteikumos ietverto tiesisko regulējumu, sadales un pārvades sistēmā pārvadītā dabasgāzes apjoma izteikšanai enerģijas vienībās ir pamats piemērot atšķirīgu tarifu pārrēķina koeficientu.

Lai izmantotu aktuālās dabasgāzes siltumspējas vērtības un novērstu situāciju, ka iepriekšējo gadu vidējā rādītāja izmantošana neatbilst faktiskajai situācijai, Regulatora ieskatā, nosakot tarifu pārrēķina koeficientu dabasgāzes apgādes tarifu izteikšanai enerģijas vienībās, ir pamatoti izmantot siltumspējas rādītājus par 2016.gadu. Līdz ar to pārvades sistēmas un uzglabāšanas pakalpojuma tarifu pārrēķinam uz enerģijas vienībām jāizmanto dabasgāzes vidējā augstākā 2016.gada faktiskā siltumspēja standarta apstākļos pie 20 °C temperatūras 9058 kcal/m³, kā tas ir norādīts šā lēmuma konstatējošās daļas 7.punktā, savukārt sadales pakalpojuma tarifu pārrēķinam un diferencēto dabasgāzes tirdzniecības gala tarifu pārrēķinam uz enerģijas vienībām jāizmanto dabasgāzes vidējā augstākā 2016.gada faktiskā siltumspēja sadales sistēmas standarta apstākļos 9061 kcal/m³, kas ietverta Iesnieguma pielikumā.

Tarifu pārrēķina koeficienta noteikšanai izmanto kilokaloriju pārrēķina kWh koeficientu – 0,001163.

Pārvades sistēmas un uzglabāšanas pakalpojuma tarifu pārrēķina koeficients tiek noteikts šādi: $K_p = 9058 * 0,001163 * 1,0738 = 11,312 \text{ kWh/nm}^3$.

Sadales pakalpojuma tarifu pārrēķinam un diferencēto dabasgāzes tirdzniecības gala tarifu pārrēķinam tarifu pārrēķina koeficients tiek noteikts šādi: $K_s = 9061 * 0,001163 = 10,538 \text{ kWh/nm}^3$.

5. Attiecībā uz AS „Latvijas Gāze” un AS „Conexus Baltic Grid” Regulatora padomes 2017.gada 16.marta sēdē izteikto viedokli Regulators vērš uzmanību, ka saskaņā ar Noteikumu 182.punktu Noteikumi stāsies spēkā 2017.gada 3.aprīlī. Līdz ar to arī Noteikumu 120.punkts, saskaņā ar kuru lietotāja norēķiniem ar dabasgāzes tirgotāju par patērēto

dabaszgāzi, kā arī saņemtajiem sadales sistēmas pakalpojumiem sadales sistēmas operators uzskaitīto dabaszgāzes daudzumu pārrēķina kWh, ir piemērojams, sākot ar 2017.gada 3.aprīli. Regulators, pieņemot administratīvo aktu, nav tiesīgs noteikt tiesiskajam regulējumam neatbilstošu tarifu piemērošanas kārtību.

Regulators vērs uzmanību, ka ar šo lēmumu netiek noteiktas spēkā esošo dabaszgāzes apgādes tarifu skaitliskās vērtības, līdz ar to AS „Latvijas Gāze” un AS „Conexus Baltic Grid” attiecībās ar dabaszgāzes lietotājiem un sistēmas lietotājiem tarifu var norādīt *euro/1000 kWh*, tādējādi izvairoties no skaitļa, kas sastāv no septiņiem cipariem aiz komata.

6. Izdarot Administratīvā procesa likuma 66.pantā noteiktos lietderības apsvērumus attiecībā uz administratīvā akta izdošanu, Regulators secina, ka šis administratīvais akts ir nepieciešams, piemērots un vajadzīgs attiecīgā mērķa – nodrošināt skaidru, faktiskajiem un tiesiskajiem apstākļiem atbilstošu ar Lēmumu apstiprināto dabaszgāzes apgādes tarifu piemērošanu līdz brīdim, kad stāsies spēkā Regulatora apstiprinātie dabaszgāzes pārvades sistēmas pakalpojuma, uzglabāšanas pakalpojuma un sadales sistēmas pakalpojuma tarifi, kā arī dabaszgāzes cena saistītajiem lietotājiem.

7. Regulators, pieņemot šo lēmumu, vadās no privātpersonu tiesību un tiesisko interešu ievērošanas principa, samērojot ar citiem Administratīvā procesa likumā nostiprinātajiem administratīvā procesa principiem, tai skaitā samērīguma principu. Regulatora ieskatā, šā administratīvā akta mērķi nav iespējams sasniegt ar citiem samērīgiem, ekonomiski un tiesiski pamatotiem līdzekļiem. Tarifu piemērošanas lēmuma pieņemšana ir nepieciešama, lai saistītajiem lietotājiem un dabaszgāzes tirgus dalībniekiem būtu skaidrība par piemērojamiem dabaszgāzes apgādes tarifiem pēc 2017.gada 3.aprīļa, kā arī, lai sistēmas operatoriem būtu iespēja veikt pienākumus atbilstoši Regulā Nr.2015/703 un Noteikumos ietvertajam tiesiskajam regulējumam.

Saskaņā ar Regulu Nr.715/2009 un Nr.2015/703, kā arī likuma „Par sabiedrisko pakalpojumu regulatoriem” 1. un 5.pantu, pamatojoties uz likuma „Par sabiedrisko pakalpojumu regulatoriem” 9.panta pirmās daļas 1.punktu un otro daļu, Enerģētikas likuma pārejas noteikumu 46.punktu, kā arī Administratīvā procesa likuma 55.panta 2.punktu, 63.panta pirmās daļas 2.punktu un 66.pantu,

padome nolemj:

1. noteikt, ka dabaszgāzes pārvades sistēmas un uzglabāšanas pakalpojuma tarifu pārrēķināšanas no normālkubikmetriem uz enerģijas vienībām koeficients ir 11,312 (kWh/nm³);
2. noteikt, ka dabaszgāzes sadales pakalpojumu un dabaszgāzes diferencēto tirdzniecības gala tarifu pārrēķināšanas no normālkubikmetriem uz enerģijas vienībām koeficients ir 10,538 (kWh/nm³);
3. noteikt, ka šā lēmuma lemjošās daļas 1. – 2.punktā noteiktie koeficienti ir spēkā no 2017.gada 3.aprīļa.

Lēmums stājas spēkā ar tā pieņemšanas brīdi.

Šo administratīvo aktu var pārsūdzēt Administratīvajā apgabaltiesā viena mēneša laikā no dienas, kad ieinteresētā persona uzzina vai tai vajadzēja uzzināt par pieņemto administratīvo aktu. Pieteikuma iesniegšana tiesā neaptur šā lēmuma darbību.